

Sygn. akt V KK 285/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Siwek

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **M. W. (W.)**

skazanego z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 21 września 2021 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 12 lutego 2021 r., sygn. akt II K [...]

**uchyla wyrok Sądu Rejonowego w W. w zaskarżonej części, tj.
dotyczącej orzeczonego w pkt 2 środka karnego – i w tym
zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania temu
Sądowi.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z 12 lutego 2021 r., sygn. akt II K [...], na podstawie art. 66 § 1 k.k. i art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie karne wobec M. W. o czyn z art. 178a § 1 k.k. na okres próby 2 lat (pkt 1). Wyrokiem tym

na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenie w ruchu wodnym pojazdów – łodzi na okres 3 lat (pkt 2), zaś na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 5000 zł na rzecz Funduszu P. (pkt 3). W pkt 4 tego wyroku rozstrzygnięto o kosztach procesu.

Od wyroku Sądu I instancji nie wniesiono apelacji i wyrok ten uprawomocnił się w dniu 22 marca 2021 (k.63).

Kasację od ww. wyroku Sądu Rejonowego, na korzyść M. W. wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżając ten wyrok w pkt 2 (orzeczenie o środku karnym) zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 42 § 2 k.k., polegające na jego wadliwym zastosowaniu w wyroku warunkowo umarzającym postępowanie karne przeciwko oskarżonemu, jako podstawy prawnej orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia w ruchu wodnym pojazdów – łodzi, podczas gdy wymieniony przepis stosuje się wyłącznie w razie skazania sprawcy, co skutkowało rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 67 § 3 k.k., polegającym na orzeczeniu wobec oskarżonego M. W., względem którego warunkowo umorzono postępowanie, środka karnego w postaci zakazu prowadzenia w ruchu wodnym pojazdów – łodzi na okres 3 lat w sytuacji, gdy przepis ten dopuszcza możliwość orzeczenia tego środka jedynie na okres 2 lat.

Prokurator wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna.

Bezspornie należy przyznać rację skarżącemu, że w przedmiotowej sprawie doszło do rażącej obrazę wskazanych w kasacji przepisów prawa materialnego, tj. art. 42 § 2 k.k. i art. 67 § 3 k.k. Zgodnie z tym pierwszym przepisem sąd orzeka, na okres nie krótszy niż 3 lata, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa wymienionego w § 1 (przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji), był w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia określonego w art. 173 k.k., art. 174 k.k. lub art. 177 k.k. Nie ma zatem wątpliwości, że obligatoryjny charakter zastosowania środka karnego w postaci zakazu

prowadzenia pojazdu określonego rodzaju został przewidziany wyłącznie wobec sprawcy w razie jego skazania za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji popełnione w stanie nietrzeźwości. W sytuacji jednak warunkowego umorzenia postępowania, które miało przecież miejsce w przedmiotowej sprawie, zgodnie z art. 67 § 3 k.k., przedmiotowy środek karny jest fakultatywny. Przepis ten stanowi bowiem, że sąd może nałożyć na sprawcę obowiązki wymienione w art. 72 § 1 pkt 1-3, 5-6b, 7a lub 7b k.k., a ponadto orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 k.k. lub zakaz prowadzenia pojazdów, wymieniony w art. 39 pkt 3 k.k. zakaz, do lat 2. Zauważyć przy tym należy, że istotnym zmianom podlegają również granice w jakich powyższy środek może zostać orzeczony, gdyż w wypadku skazania w warunkach o jakich mowa w art. 42 § 2 k.k., zakaz prowadzenia pojazdów określonego rodzaju orzeka się w wymiarze od lat 3 do lat 15 (art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k.), podczas gdy w przypadku warunkowego umorzenia orzeczenie tego środka karnego możliwe jest wyłącznie w granicach od roku do 2 (art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k.).

Odnosząc powyższe do realiów rozpoznawanej sprawy zauważyć należy, że Sąd Rejonowy warunkowo umarzając postępowanie karne wobec M. W. i tym samym orzekając wobec niego na podstawie art. 42 pkt 2 k.p.k. (pkt 2 wyroku) środek karny w postaci zakazu prowadzenia w ruchu lądowym pojazdów – łodzi na okres 3 lat, rażąco naruszył przepis art. 67 § 3 k.k., gdyż na jego mocy obowiązany był określić ten środek co najwyżej na okres 2 lat. W tym miejscu warto również dodać, że przepis art. 67 § 3 k.k. w zakresie wymienionego w nim środka karnego stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 42 § 2 k.k., co wyłącza stosowanie tego ostatniego przepisu przy warunkowym umorzeniu postępowania (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2002 r., I KZP 33/01).

W tej sytuacji stwierdzić należy, że ww. uchybienia przepisom prawa materialnego wywarły istotny wpływ na treść wydanego wobec M. W. wyroku, co skutkować musiało jego uchyleniem w zaskarżonej części i w tym też zakresie przekazaniem sprawy do ponownego jej rozpoznania przez Sąd Rejonowy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

